

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı	68	Konu: Ahilik Kültürü ve Girişimcilik Dersi Öğretim Programı
Tarih	18/10/2023	
Kurulda Görüşülme Tarihleri	11/10/2023	
Önceki Kararın Tarih ve Sayısı		

Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün 06/10/2023 tarihli ve E-59917357-101.03-86428672 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen Ahilik Kültürü ve Girişimcilik Dersi Öğretim Programı'nın ekli örneğine göre uygulanması ve ilgili Genel Müdürlük tarafından Eğitim aracı hazırlanması hususunu uygun görüşle arz ederiz.

Prof. Dr. Ünsal UMDU TOPSAKAL
Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi

Mustafa Muharrem TÜFEKÇİ
Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Mehmet TAŞPINAR
Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi

Levent YAZICI
Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi

Mehmet Nezir GÜL
Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi

Fatih KIRATLI
Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Selahattin ARSLAN
Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi

Mehmet Baki ÖZTÜRK
Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi

Dr. Mehmet GÜNDÜZ
Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi

Doç. Dr. Hüseyin KORKUT
Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Cihad DEMİRLİ
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı

UYGUNDUR
.../.../2023

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MESLEKÎ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM

AHİLİK KÜLTÜRÜ VE GİRİŞİMCİLİK DERSİ
Öğretim Programı

2023

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI.....	1
1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI.....	1
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	1
1.2.1. Değerlerimiz.....	2
1.2.2. Yetkinlikler.....	2
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI.....	3
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	4
2. AHİLİK KÙLTÜRÜ VE GİRİŞİMCİLİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASI	5
2.1. AHİLİK KÙLTÜRÜ VE GİRİŞİMCİLİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI ..	6
2.2. AHİLİK KÙLTÜRÜ VE GİRİŞİMCİLİK DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER.....	6
2.3. AHİLİK KÙLTÜRÜ VE GİRİŞİMCİLİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	7
2.4. ÜNİTE, KONU, KAZANIM SAYILARI VE SÜRE TABLOSU	8
3. AHİLİK KÙLTÜRÜ VE GİRİŞİMCİLİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	10
3.1. KAZANIMLARIN YAPISI.....	10
3.2. ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	11

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatta doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünlüğe ulaşmış bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimini tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal, bilimsel akıl yürütme ile sosyal beceri ve estetik duyarlılık kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayata yönelen bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüğe ulaşmış bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılacak öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan

eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır. Bunlar günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanmış; belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek olan eğitim sistemi yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. "Eğitim programı"; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan "kök değerler"; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ'de belirlenmiştir. TYÇ, sekiz anahtar yetkinlik belirlemede ve bunları aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

- 1. Ana dilde iletişim:** Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.
- 2. Yabancı dillerde iletişim:** Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürlerarası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.
- 3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler:** Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. **Dijital yetkinlik:** İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.
5. **Öğrenmeyi öğrenme:** Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.
6. **Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler:** Kişisel, kişilerarası ve kültürlerarası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılara ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.
7. **İnisiyatif alma ve girişimcilik:** Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.
8. **Kültürel farkındalık ve ifade:** Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin önemini takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına terstir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerdedir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.

2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için verilmez, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözetilen bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate alması beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. AHİLİK KÜLTÜRÜ VE GİRİŞİMCİLİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASI

Ahilik, 13. yüzyılda Anadolu'da ortaya çıkan mesleki ve ahlaki bir örgütlenmedir ve Anadolu'nun kültürel ve ekonomik gelişiminde önemli rol oynamıştır. Ahiliğin temel amacı, nitelikli ve dürüst esnaf ve sanatkâr yetiştirmektir. Bunun için Ahilikte, usta-çırak ilişkisi çok önemlidir. Usta, çırağına mesleki bilgi ve beceriler yanında ahlak ve etik değerleri de öğretir. Ahilikte, dayanışma ve yardımlaşma da çok önemlidir. Ahiler, birbirlerine yardım eder ve zor durumda olanları destekler. Ahiler, aynı zamanda Anadolu'daki ticaretin gelişmesine de katkı sağlayarak Türk toplumunun ekonomik ve sosyal gelişimine de katkıda bulunmuşlardır.

Ahilik, günümüzde de ihtiyaç duyulan güven, dürüstlük, dayanışma, iş birliği ve yardımlaşma gibi değerleri ön plana çıkarır. Ahilik kültürü, işletmelerin ahlaki ve etik değerlere sahip olmasını, çalışanlarına ve müşterilerine saygılı davranmasını teşvik eder. Bu değerler, işletmelerin daha güvenilir ve saygın hâle gelmesine yardımcı olur. Yeni iş fikirleri üretme ve bunları hayata geçirme sürecinde girişimcilerin gereksinim duyacağı bilgi ve tecrübeyi de edinmelerini sağlar. Ahilik kültürü aynı zamanda girişimcilerin müşteri odaklı, kaliteli, yenilikçi ve sosyal sorumluluk sahibi olmalarını sağlayan bir kültürdür. Girişimcilerin başarılı olabilmeleri için Ahilik kültürünün ilkelerine uygun davranmaları gerekir.

Girişimcilik, yeni bir fikir veya ürün geliştirip bu fikri veya ürünü piyasaya sürerek ekonomik bir değer yaratma sürecidir. Girişimci, bu süreci yöneten ve bu riski üstlenen kişidir. Girişimcilik, ekonomik büyümenin ve kalkınmanın önemli bir itici gücüdür. Yeni iş fırsatları yaratarak, istihdam sağlayarak ve rekabeti artırarak ekonomiyi canlandırmaya yardımcı olur. Bu nedenlerle girişimcilik günümüzde daha fazla önem kazanan bir kavram hâline gelmiştir. İş dünyasında başarılı olmak için girişimcilik becerileri ve kültürüne sahip olmak büyük bir avantaj sağlamaktadır. Girişimcilik eğitimi ise girişimcilerin inovasyon ve yaratıcılık becerilerini geliştirmelerine yardımcı olacağından onların yeni fikirler üretme, problem çözme ve farklı bakış açılarıyla düşüncelerini sağlayacaktır. Bu bilgiler, işletmelerin daha rekabetçi hâle gelmesine de yardımcı olacaktır.

Ahilik Kültürü ve Girişimcilik Ders Programı ile Ahilik kültürü, değerleri ve günümüze etkileri ile iş fikirleri araştırma ve girişimcilik süreci aktarılmaktadır. Öğrencilerin Ahilik değerlerini mesleki ve günlük yaşamlarında uygulamaları; yenilik, risk alma ve etki yaratma yoluyla değer yaratarak ülkemizin ekonomik büyümesine katkıda bulunmaları hedeflenmiştir.

2.1. AHİLİK KÜLTÜRÜ VE GİRİŞİMCİLİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Ahilik kültürü ve girişimcilik ile ilgili temel kavramları tanımaları
- Ahiliğin tarihsel gelişimini ve temel ilkelerini kavramaları
- Ahilik teşkilatının nasıl örgütlendiğini, hangi kurullarla işlediğini ve üyelerine nasıl rehberlik ettiğini öğrenmeleri
- Ahiliğin toplumsal dayanışma ve yardımlaşma anlayışı hakkında bilgi edinmeleri
- Ahilik kültürüne sahip çıkmamanın ve değerlerini yaşatmanın önemini kavramaları
- Ahilik kültürünün kültürel ve ekonomik gelişimimize yaptığı katkıları fark etmeleri
- Ahilik kültürü değerlerini günlük yaşamlarında uygulamaları
- Ahilik kültürünün, sürdürülebilir bir iş hayatı ve adil bir toplum oluşturmadaki önemini kavramaları
- Girişimciliğin sosyal ve ekonomik hayat içindeki rolünü kavramaları
- Yenilik yapmanın ve araştırmacı olmanın önemini kavramaları
- Girişimcilik türlerini kavramaları
- Girişimcilik özelliklerini fark etmeleri
- Temel ekonomi bilgisine sahip olmaları
- Girişimciliğin avantaj ve dezavantajlarının farkında olmaları
- İş planı hazırlamaları
- İş fikri geliştirme ve projeye dönüştürmeleri
- Girişimcileri destekleyen kurum ve kuruluşları tanımaları
- İş ahlakı ve yasal sorumluluk bilinci kazanmaları
- İş fırsatlarının farkında olmaları
- Eser, patent, marka, coğrafi işaret, tasarım gibi fikrî ve sınai mülkiyet haklarını açıklamaları

2.2. AHİLİK KÜLTÜRÜ VE GİRİŞİMCİLİK DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Ahilik Kültürü ve Girişimcilik Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen alana özgü beceriler şunlardır:

- Analiz etme
- Araştırma yapma
- Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
- Değişim ve sürekliliği algılama
- Eleştirel düşünme
- Görsel okuryazarlık
- Gözlem yapma
- İletişim
- Model alma
- Problem çözme
- Proje yapma
- Sunum yapma
- Tartışma
- Türkçeyi güzel, doğru ve etkili kullanma
- Yaratıcı düşünme

2.3. AHİLİK KÜLTÜRÜ VE GİRİŞİMCİLİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Öğretmen; öğrencilerin millî, ahlaki, insani, manevî, kültürel değerleri içselleştirmelerinde ve demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede onlara rehberlik etmelidir.
- Öğrencilerin aktif katılımını sağlamak için etkileşimli öğrenme yöntemleri kullanılmalıdır.
- Tartışmalar, grup çalışmaları ve örnek olay analizleri gibi etkinliklerle öğrencilerin düşünme ve analiz becerileri geliştirilmelidir.
- Öğrencilerin Ahiliği ve girişimciliği somut bir şekilde deneyimlemeleri için saha ziyaretleri, konuk konuşmacılar ve atölye çalışmaları gibi uygulamalı etkinlikler düzenlenmelidir.
- Rol yapma ve proje hazırlama gibi etkinliklerle öğrencilere Ahilik değerleri ve girişimcilik benimsetilmelidir.
- Kazanımlar, günümüzdeki meslekler ve ticaret hayatıyla ilişkilendirilmelidir.
- Ders, diğer derslerle bağlantılı hâle getirilmeli ve öğrencilerin farklı disiplinleri bir arada görmeleri sağlanmalıdır.
- İnceleme ve araştırma gezilerine önem verilmeli, elde edilen sonuçların gezi sırasında ya da sınıf ortamında açıklanmasına müsaade edilmelidir.
- Eğitim-öğretim sürecinde, imkânlar ölçüsünde harita, etkileşimli tahta, projeksiyon, tarihî filmler, belgeseller, simülasyon programlar, panoramik görüntüler kullanılmalıdır.
- Mesleki alanda yaşanması muhtemel iş ahlakı ve girişimcilik ile ilgili yakın çevrede yaşanan sorunlara yönelik çözümler üretilmeye çalışılmalıdır.
- Öğrenme-öğretme sürecinde çevre özellikleri, öğrenci grubunun ilgileri, ihtiyaçları, beklentileri, hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınmalıdır.
- Fotoğraf, film, internet ve diğer telekomünikasyon hizmetlerinden imkânlar ölçüsünde faydalanılmalıdır.

2.4. ÜNİTE, KONU, KAZANIM SAYILARI VE SÜRE TABLOSU

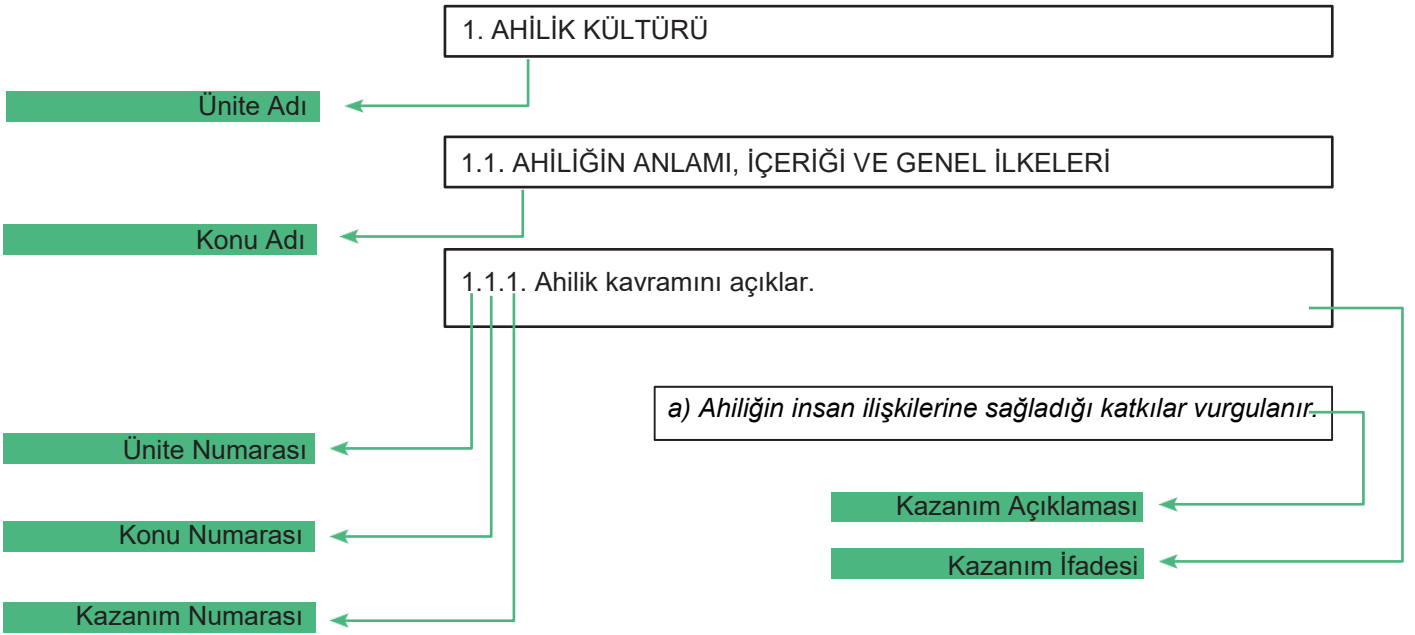
1. ÜNİTE: AHİLİK KÜLTÜRÜ	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
AHİLİĞİN ANLAMI, İÇERİĞİ VE GENEL İLKELERİ	5	3	%8
AHİLİĞİN ANADOLU'DA KURULUŞU, GELİŞİMİ VE AHI EVRAN'IN ÖNCÜLÜĞÜ	3	2	%6
AHİLİĞİN İŞ AHLAKI İLKELERİ VE EKONOMİK HAYATA ETKİSİ	2	1	%3
AHİLİĞİN TÜRK KÜLTÜRÜNE VE ANADOLU'NUN SOSYAL HAYATINA KATKISI	1	2	%5
AHİLİK TARZI ESNAF SİSTEMİNİN YAPISI	2	1	%3
AHİLİK GELENEĞİNDE MESLEK AHLAKI	3	2	%6
AHİLİKTE İŞ EĞİTİMİ VE MODEL İNSAN	3	2	%5
AHİLİKTE İŞ VE MESLEK İLKELERİ	2	1	%3
BACIYÂN-I RUM TEŞKİLATI VE KADINLARIN TİCARET HAYATINDAKİ ÖNEMİ	3	2	%5
MESLEK VE MESLEK ÖRGÜTLERİNİN EKONOMİDEKİ YERİ VE KURUMSAL YAPILARI	4	2	%6
2. ÜNİTE: GİRİŞİMCİLİK			
GİRİŞİMCİLİK	4	2	%6
GİRİŞİMCİLİK ÇEŞİTLERİ	1	1	%3
GİRİŞİMCİLİK VE ETİK DEĞERLER	3	1	%3
GİRİŞİMCİLİK SÜRECİNDE DEĞER OLUŞTURMA	3	1	%3
BAŞARILI GİRİŞİMCİLERİN NİTELİK VE BECERİLERİ	3	1	%3
PAZAR ARAŞTIRMASI	4	2	%6

İŐ PLANI	3	4	%11
YENİ GİRİŞİMLER İÇİN FİNANSAL KAYNAKLARA ERİŞİM	4	2	%5
GİRİŞİMCİLİKTE BAŞARISIZLIK FAKTÖRLERİ	2	2	%5
FİKRÎ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKLARI	5	2	%5
TOPLAM	60	36	%100

3. AHİLİK KÜLTÜRÜ VE GİRİŞİMCİLİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Programda iki ünite bulunmaktadır. Kazanımlar; ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil 1. Kazanımların Yapısı

3.2. ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. AHİLİK KÜLTÜRÜ

1.1. AHİLİĞİN ANLAMI, İÇERİĞİ VE GENEL İLKELERİ

1.1.1. Ahilik kavramını açıklar.

- a) Ahiliğin insan ilişkilerine sağladığı katkılar vurgulanır.
- b) Ahide akıl, beden, kalp ve ruhun birbiriyle uyumlu olması gerektiği vurgulanır.

1.1.2. Ahilikte fütüvvetin önemini açıklar.

- a) Fütüvvet anlayışı hakkında kısa bilgi verilir.
- b) Ahilik fütüvvetinin gelişim süreci açıklanır.

1.1.3. Ahiliğin tarihi kökenlerini açıklar.

1.1.4. Ahiliğin genel ilkelerini açıklar.

1.1.5. Ahiliğin ahlaki ilkelerine örnekler verir.

- a) Ahiliğin toplumsal, ekonomik ve kültürel hayata katkıları açıklanır.
- b) Ahiliğin ahlaki ilkelerine örnekler verilir.
- c) Ahilik teşkilatının kuralları tanıtılır.
- ç) Ahilik değerlerinden kanaatkârlık, sadaka, yardım, infak, diğerkâmlık, iyilik, adalet, dürüstlük vurgulanır.

1.2. AHİLİĞİN ANADOLU'DA KURULUŞU, GELİŞİMİ VE AHI EVRAN'IN ÖNCÜLÜĞÜ

1.2.1. Ahiliğin Anadolu'da kuruluş sürecini açıklar.

1.2.2. Ahilik teşkilatının Anadolu'da gelişim sürecini açıklar.

- a) Ahilerin Kayseri, Konya, Kırşehir, Ankara ve Kastamonu'daki faaliyetleri hakkında kısa bilgi verilir.
- b) Ahilik teşkilatının Anadolu'da siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel hayata etkileri vurgulanır.

1.2.3. Ahi Evran'ın Ahilikteki öncülüğünü açıklar.

- a) Ahi Evran'ın hayatı, eserleri ve Ahiliğe yaptığı katkılar hakkında kısa bilgi verilir.
- b) Esnaf ve sanatkarların Anadolu'ya göçü hakkında bilgi verilir.

1.3. AHİLİĞİN İŞ AHLAKI İLKELERİ VE EKONOMİK HAYATA ETKİSİ

1.3.1. Ahiliğin iş ahlaki ilkelerine örnekler verir.

- a) Ahiliğin iş ahlaki ilkeleri sıralanır ve örneklerle açıklanır.
- b) Ahiliğin iş ahlaki ilkelerinin mesleki gelişimlerine faydaları vurgulanır.

1.3.2. Ahiliğin ekonomik hayata etkisini örneklerle açıklar.

1.4. AHİLİĞİN TÜRK KÜLTÜRÜNE VE ANADOLU'NUN SOSYAL HAYATINA KATKISI

1.4.1. Ahiliğin Türk kültürüne ve Anadolu'nun sosyal hayatına katkısını açıklar.

- a) Ahiliğin bir sivil toplum örgütü olduğu vurgulanır.
- b) İbni Battuta ve Evliya Çelebi'nin Ahilikle ilgili görüşlerine yer verilir.
- c) Ahiliğin sosyal hayatın gelişimine katkıları açıklanır.

1.5. AHİLİK TARZI ESNAF SİSTEMİNİN YAPISI

1.5.1. Ahilik sisteminin işleyişini açıklar.

Ahilik sisteminin esnaf, sanatkâr, tüccar ve toplum üzerindeki etkileri vurgulanır.

1.5.2. Ahilik tarzı esnaf sisteminin günümüze etkilerini açıklar.

Ahilik tarzı esnaf sisteminin Türk kültürüne ve sosyal hayata yaptığı katkılara örnekler verilir.

1.6. AHİLİK GELENEĞİNDE MESLEK AHLAKI

1.6.1. Ahilik geleneğinde meslek ahlakının önemini açıklar.

1.6.2. Ahilik geleneğinde uygulanan meslek ahlakı ilkelerini açıklar.

- Ahilik geleneğinde meslek ahlakının esnaf ve zanaatkârların hem mesleki hem de ahlaki gelişimine katkıda bulunduğu vurgulanır.*
- Meslek ahlakı ilkelerinden dayanışma, kardeşlik, dürüstlük, adalet, hoşgörü kavramları üzerinde durulur.*

1.6.3. Ahilik kültüründe yer alan meslek ahlak ilkelerinin günümüze etkilerini belirler.

- Ahilik kültürü meslek ahlakı ilkelerinin günümüz uygulamalarına yansımaları örneklendirilir.*
- Meslek ahlakının günümüzdeki önemi tartışılır.*

1.7. AHİLİKTE İŞ EĞİTİMİ VE MODEL İNSAN

1.7.1. Ahilikte model insan yetiştirmenin önemini açıklar.

İş eğitiminin, mesleklerin öğrenilmesi, uygulanması ve geliştirilmesindeki rolü üzerinde durulur.

1.7.2. Ahilikte iş eğitimini yorumlar.

Ahiliğin mesleki eğitim ve öğretime katkıları tartışılır.

1.7.3. Ahilik teşkilatında model insanın özelliklerini sıralar.

İş eğitimi ve model insanın, sürdürülebilir bir iş dünyası ve adil bir toplumun oluşması için gerekli olduğu vurgulanır.

1.8. AHİLİKTE İŞ VE MESLEK İLKELERİ

1.8.1. Ahilikte kişinin mesleğe girmesini ve meslekte yükselme sürecini açıklar.

Ahiliğin esnaf ve zanaatkârların hem kişiliklerini hem de mesleki gelişimlerini güçlendirdiği vurgulanır.

1.8.2. Ahilikte yer alan mesleki ahlak ilkelerinin günümüze etkilerini inceler.

1.9. BÂCIYÂN-I RÛM TEŞKİLATI VE KADINLARIN TİCARET HAYATINDAKİ ÖNEMİ

1.9.1. Bâciyân-ı Rûm teşkilatının tarihsel gelişimini açıklar.

- Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasında, Bâciyân-ı Rûm teşkilatının etkisi vurgulanır.*
- Bâciyân-ı Rûm teşkilatının faaliyetlerine değinilir.*
- Bâciyân-ı Rûm teşkilatı, günümüz kadın meslek örgütlenmeleri ile karşılaştırılır.*

1.9.2. Kadınların ticaret hayatındaki önemini açıklar.

1.9.3. Günümüz kadın girişimciler ile Bâciyân-ı Rûm teşkilatı üyelerini karşılaştırır.

1.10. MESLEK VE MESLEK ÖRGÜTLERİNİN EKONOMİDEKİ YERİ VE KURUMSAL YAPILARI

1.10.1. Meslek ve meslek örgütlerinin ekonomideki rolünü açıklar.

- a) *Meslek ve meslek örgütlerinin ekonomiye katkıları açıklanır.*
- b) *Meslek ve meslek örgütlerinin mesleki standartları belirlemedeki rolü vurgulanır.*

1.10.2. Meslek örgütlerinin üyelerine sağladığı faydalarını yorumlar.

1.10.3. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını açıklar.

1.10.4. Tacirler ile esnaf ve sanatkârların üye oldukları meslek kuruluşlarını açıklar.

Tacirler ile esnaf ve sanatkârların üye oldukları meslek kuruluşlarının amaçları, işlevleri ve kurumsal yapıları hakkında bilgi verilir.

2. GİRİŞİMCİLİK

2.1. GİRİŞİMCİLİK

2.1.1. Girişimcilik ile ilgili temel kavramları açıklar.

Girişim, girişimci, işletme, KOBİ, yönetim, fikir, fırsat, problem, ihtiyaç, istek, müşteri, pazar, pazarlama, arz, talep, teknoloji, trend ve ihtiyaç kavramları üzerinde durulur.

2.1.2. Girişimcilik sürecini açıklar.

2.1.3. Girişimcilikte gerekli kaynakları sıralar.

Kaynaklar sermaye, toprak, iş gücü, bilgi, motivasyon kavramlarıyla sınırlandırılır.

2.1.4. Girişimcilikte başarıyı etkileyen faktörleri açıklar.

Girişimcilikte değer üretmenin önemi üzerinde durulur.

2.2. GİRİŞİMCİLİK ÇEŞİTLERİ

2.2.1. Girişimcilik çeşitlerini açıklar.

- a) *Girişimcilik çeşitlerinde iç girişimcilik, dış girişimcilik, kadın girişimciliği, sosyal girişimcilik, özel sektör girişimciliği, kamu girişimciliği, sanal girişimcilik, çevreci girişimcilik üzerinde durulur.*
- b) *Girişimcilere örnekler verilir.*

2.3. GİRİŞİMCİLİK VE ETİK DEĞERLER

2.3.1. Etik değer kavramını açıklar.

İş ve meslek ahlakının günümüzdeki önemi vurgulanır.

2.3.2. Girişimcilik etik ilkelerini açıklar.

Etik ilkelere güvenirlilik, dürüstlük, sorumluluk bilinci, adil olma ve inisiyatif sahibi olma açıklanır.

2.3.3. Girişimcilik kültürü ve girişimciliği destekleyen kültürel özellikleri açıklar.

2.4. GİRİŞİMCİLİK SÜRECİNDE DEĞER OLUŞTURMA

2.4.1. Girişimcilikte değer katma/üretme/oluşturma sürecini açıklar.

2.4.2. Yenilikçi girişimlere ve fikirlere örnekler verir.

2.4.3. Değer katan/üreten/oluşturan girişimcilere örnekler verir.

2.5. BAŞARILI GİRİŞİMCİLERİN NİTELİK VE BECERİLERİ

2.5.1. Girişimcilerde bulunması gereken özellikleri açıklar.

- Ürün/pazar uyumu üzerinde durulur.
- İş birliği odaklı bir çevre oluşturmanın önemini açıklar.
- Girişimcilerde bulunması gereken becerileri açıklar.
- Başarılı bir girişimci olmak için Ahi kültürüne sahip olunması gerektiği vurgulanır.

2.5.2. Başarılı girişimcilere örnekler verir.

2.5.3. Bireysel özelliklerini girişimcilik açısından değerlendirir.

2.6. PAZAR ARAŞTIRMASI

2.6.1. Marka geliştirmenin önemini açıklar.

2.6.2. Genel ekonomik koşulları analiz eder.

2.6.3. Pazar fırsatlarını analiz eder.

Fırsatları değerlendirmede yeniliklerin başarılı bir şekilde yönetilmesinin önemi açıklanır.

2.6.4. İş fikri geliştirir.

- İş fikrine göre müşteri eğilimleri tespit edilir.
- Kaynaklar (finansal kaynaklar) ve iş fikrinin uyumu karşılaştırılır.
- Pazar ile iş fikrinin başarı durumu değerlendirilir.

2.7. İŞ PLANI

2.7.1. İş planı kavramını açıklar.

İş planının amacı vurgulanır.

2.7.2. İşletmelerin hukuki altyapısını açıklar.

- Esnaf, tacir ve şirket kavramlarının kapsamı açıklanır.
- İşletme kurma sürecinde hazırlanan evraklar hakkında bilgi verilir.
- İş sağlığı ve güvenliği kavramları açıklanır.

2.7.3. Mesleğine uygun iş planı hazırlar.

- İş planı hazırlarken dikkat edilmesi gereken kurallar açıklanır.
- İş planı örneği hazırlarken işin tanımı, işin uygulama süreci, pazarlama planı, organizasyon planı, mali plan, faaliyete geçirilme aşamaları dikkate alınır.

2.8. YENİ GİRİŞİMLER İÇİN FİNANSAL KAYNAKLARA ERİŞİM

2.8.1. Finansal kaynakları açıklar.

2.8.2. Yeni girişimler için finansal kaynak bulmanın önemini açıklar.

Girişimcinin finansal kaynak temin etmeden önce dikkat edeceği hususlar vurgulanır.

2.8.3. Bütçeleme faaliyetinin gerekliliğini açıklar.

2.8.4. Yeni girişimin ihtiyaç duyacağı finansman ihtiyacını ve türlerini belirler.

- Öz sermayeye dayalı finansman kaynakları açıklanır.
- Borca dayalı finansmanın özellikleri ve türleri açıklanır.

2.9. GİRİŞİMCİLİKTE BAŞARISIZLIK FAKTÖRLERİ

2.9.1. Girişimcilikte başarısızlık faktörlerini açıklar.

2.9.2. Başarılı ve başarısız girişim örneklerini değerlendirir.

2.10. FİKRÎ VE SINAİ MÜLKİYET HAKLARI

2.10.1. Fikrî ve sınai hakların kapsamını açıklar.

- a) *Fikrî ve sınai haklar arasındaki farklar ve benzerlikler açıklanır.*
- b) *Uluslararası patent ve marka sistemleri ve sözleşmeleri açıklanır.*
- c) *Kanunnameyi İhtisabı Bursa hakkında bilgi verilir.*

2.10.2. Coğrafi işaretli ürünlerin hakları ve tescil süreçlerini açıklar.

2.10.3. Fikrî ve sınai hakların korunması için alınması gereken önlemleri sıralar.

2.10.4. Fikrî ve sınai hakların toplum ve ekonomi üzerindeki önemini değerlendirir.

- a) *Fikrî ve sınai hakların yenilik ve teknolojik gelişmelere etkisi üzerinde durulur.*
- b) *Fikrî ve sınai haklara saygı göstermenin önemi açıklanır.*

2.10.5. Fikri mülkiyet için tescil sürecini yönetir.

- a) *Fikrî ve sınai hakların ticarileştirilmesi için izlenmesi gereken stratejiler üzerinde durulur.*
- b) *Patent ve marka başvuru süreçleri ile ilgili örnek uygulama yaptırılır.*